

Володимир ГРОЙСМАН: «Процес децентралізації тісно пов'язаний із внесенням змін до Конституції України»

Євген ТИЩУК

Плідною та насиченою була робоча поїздка Голови Верховної Ради України Володимира Гройсмана до Одеси

Разом із керівництвом області й міста він узяв участь у покладанні квітів до пам'ятника Невідомому матросові на Алеї Слави з нагоди 74-ї річниці від початку Великої Вітчизняної війни. Пізніше у готелі «Бристоль» під керівництвом Голови Верховної Ради розпочалося засідання Асоціації міст України у рамках XI Українського муніципального форуму.

Головною темою розмови стало об'єднання громад і реформа з децентралізації влади. Відповідаючи на численні запитання представників органів місцевого самоврядування, Володимир Гройсман зазначив, що, на його думку, своєрідним поштовхом для переходу на нові рейки управління є надання ширших повноважень органам влади на місцях. І вже ухвалено низку законів, котрі розширюють спектр цих можливостей.

«Другим ключовим моментом, – зауважив спікер парламенту, – є фі-

нансування та можливість розпоряджатися власними коштами. Міста України вже переглядають бюджети. За результатами першого півріччя вони зросли на 40 відсотків».

Щоправда, питання, яка саме частина прибутку залишатиметься в Одеській області, керівник парламенту залишив без конкретної відповіді, запевнив: грошей буде досити, щоб громади мали змогу повноцінно розвиватися:

– Селам і селищам мають відраховувати до 60 відсотків від заробленого. На ці кошти вони зможуть будувати дороги, освітлювати вулиці, займатися транспортною інфраструктурою, роботою ЖКГ, ремонтувати садки та школи. Обласні й районні ради дістануть право створювати свої виконкоми, зазначив Володимир Гройсман, додавши, що при цьому неприпустимим є хабарництво, а олігархічний тип економіки має змінити народний.

«Ніколи баритися, – вважає й голова обласної ради Михайло Шмушкович. – Люди хочуть бачити приклади успішних реформ не за кордоном, а на місцях».

Наступним пунктом візиту Голови Верховної Ради стала обласна клінічна лікарня (на знімку). Володимир Борисович привітав колектив закладу з Днем медика, який відзначався напередодні. Потім з увагою вислухав презентацію проекту регіональної телемедицини, а також розповідь про можливості біотехнологічної лабораторії *Smart Cell* (регенеративні та клітинні технології).

Слід зазначити, що загалом цей напрям роботи передбачає обмін медичною інформацією за допомогою комп'ютерних та телекомунікаційних технологій, надання консультацій під час дистанційної діагностики, а також в особливо складних та термінових випадках. З-поміж європейських країн телемедицина є особливо популярною

Децентралізація: шанс на зміни

XI Український муніципальний форум (Одеса, 22–24 червня) став своєрідним майданчиком для обговорення питань і вироблення спільної позиції органів державної влади та Асоціації міст України щодо розвитку місцевого самоврядування, удосконалення законодавчої бази, розв'язання конкретних проблем забезпечення життєдіяльності територіальних громад.

в Норвегії, адже там складний географічний рельєф та багато важкодоступних місць. На Одещині аргументом на користь телемедицини є значне «розтягнення» регіону. Термінова консультація може врятувати людське життя, а подеколи ще й зекономити кошти на виклик санавіації чи спеціальної медичної бригади. Саме про це розповідав перший заступник голови Одеської облради Ігор Смірнов. Проектом телемедицини він захоплений давно (і як лікар за першою освітою, і як колишній голова постійної комісії з інформатизації). Відповідну програму обласна рада ухвалила ще 2006-го. Піонерами серед районів стали Іванівка та Ізмаїл. 2008-го до мережі під'єднали п'ять районів Одещини, 2012-го – всю область. На жаль, останніми роками через нестачу уваги з боку влади та коштів на обслуговування регіональна система телемедицини функціонує лише епізодично. Зокрема, на зустрічі в обласній клінічній лікарні продемонстрували сеанс зв'язку з Балтою, Котовськом та Ізмаїлом. За словами Ігоря Смірнова, для відновлення роботи об'єднання потрібно близько двох мільйонів гривень, а подальше обслуговування «взагалі коштуватиме копійки».

На думку першого заступника голови Одеської обласної ради, наближення послуги до пацієнта – один із важливих інструментів для подальшої реформи медичної галузі.

Володимир Гройсман поцікавився можливостями розвитку системи. А вони є: від поліпшення якості послуг для наших земляків до медичного страхування закордонних туристів, які досить часто відвідують Одещину. Звісно, реформу галузі Голова Верховної Ради бачить набагато ширше. Зокрема, він переконував медиків, що «кошти мають ходити за пацієнтом», а медичні працівники мають врешті отримувати відповідну заробітну платню за свою роботу. Це – аксіома, без розуміння якої реформа приречена.

Близько 250 керівників органів місцевого самоврядування з громад-членів Асоціації міст України (АМУ), народні депутати, представники органів державної влади, проєктів міжнародної технічної допомоги, вітчизняні та закордонні експерти брали участь у дискусіях щодо стану, перспектив та практик взаємодії з громадськістю, питань реформи децентралізації та обговорювали проєкт змін до Конституції України.

Під час першої сесії «Дня діалогу з урядом» Голова Верховної Ради України Володимир Гройсман визначив реформу місцевого самоврядування ключовою, такою, яка дасть змогу побудувати належну систему врядування в країні, що є запорукою успішного здійснення всіх секторальних реформ. Він запевнив: центральна влада готова до її проведення, а від представників місцевої влади очікує «спільної мудрої позиції».

17

Про децентралізацію йшлося і під час зустрічі Володимира Гройсмана з представниками місцевого самоврядування регіону. Спількування відбувалося у сесійному залі Одеської обласної ради. Саме тут наприкінці травня депутати так і не ухвалили перспективний план об'єднання громад. Наступна спроба має відбуватися найближчої середи – під час чергової сесії. Можливо, вона буде успішною.

Як заявив Михайло Шмушкович, голова державної адміністрації Одещини Міхеїл Саакашвілі запропонував включити до плану лише ті громади, які «дозріли» до об'єднання. Тож незгодних нечіпатимуть. Утім, Володимир Гройсман доклав увесь свій авторитет, аби переконати присутніх: об'єднання піде їм на користь, передусім фінансово. «Я сам був мером Вінниці, розуміюся на особливостях місцевого самоврядування. І ніколи не взявся б за цю справу, якби невірив у її ефективність», – заявив Володимир Борисович.

Що правда, представники багатьох громад (вже згодних об'єднатися) висловлювали сумні-

ви з приводу своїх бюджетних можливостей. Їх запевнили, що коштів вистачить «і для себе, і для сусіда», але конкретних цифр вони поки що не отримали. Впевненості, звісно, це не дало. Під час зустрічі таким громадам обіцяли підтримку фахівців, які проведуть відповідні розрахунки. Водночас значна частка громад Одещини (особливо в Бессарабії) зберігає свій попередній статус. Чи пожалкують вони про свій вибір? Хтозна. Однак, як підкреслив Михайло Шмушкович, процес об'єднання має бути виключно добровільним, і саме Володимир Гройсман подбав, щоб слово «добровільно» з'явилося у відповідному законі. Сам очільник парламенту додав, що процес децентралізації тісно пов'язаний із внесенням змін до Конституції України. Проєкт змін уже підготовлено, а висновки Венеціанської комісії з приводу цього документа очікують найближчим часом.

Фото автора.

Голова парламенту повідомив, що 19 червня він представив членам Венеціанської комісії відповідний законопроект, напрацьований Робочою групою, і висловив переконання, що після отримання попереднього висновку Венеціанської комісії зміни до Конституції будуть внесені вже цього року.

Передбачається створення трирівневої системи місцевого самоврядування, забезпечення його повсюдності та субсидіарності; закріплення за органами місцевого самоврядування чітких фінансових інструментів та визначення їхніх повноважень; створення виконкомів на рівні областей і районів, ліквідація місцевих державних адміністрацій – натомість будуть утворені нові органи з контрольною та координуючою функціями.

Перший заступник глави адміністрації Президента України Віталій Ковальчук зачитав вітальне

слово Президента України Петра Порошенка. А голова Одеської облдержадміністрації Міхеїл Саакашвілі закликав центральну владу ділитися з містами та областями не лише повноваженнями, а й коштами.

– Процеси децентралізації дуже важливі, бо від цього залежить успіх боротьби з корупцією та створення сучасної інфраструктури. Адже людям набагато легше контролювати витрати грошей у себе на місці, ніж із далеких кабінетів у Києві. А без такого контролю майже неможливо розвивати чи навіть утримувати в пристойному стані сучасну інфраструктуру міст і сіл, – у притаманній йому манері заявив голова ОДА. – Коли ми говоримо про перерозподіл коштів і повноважень, не йдеться про перерозподіл хабарів. Я вважаю, що децентралізація потрібна насамперед для того, щоб наші міста ставали красивішими та зручнішими для людей і контролювалися ними.